

DELO

Vprašanje uzakonitve slovenske šole na dnevnem redu v Trstu in na Goriškem

- Zanimanje poslanca Beltrameja za zakonski osnutek
- Sestanek s slovenskimi šolniki

Tržaški in goriški Slovenci nestrno pričakujejo zakonsko ureditev šol lastnega jezika, zlasti po vesti, ki je pred kratkim dospela iz Rima, da je ministerski svet o njej že razpravljajal.

Omenjena novica je še posebno vzbudila zanimanje zainteresiranih šolnikov, prosvetnih organizacij, staršev in dijakov, ki zivahno razpravljajo o tem vprašanju, obsojajo namere, ki jih ima vlada v pogledu slovenskih šol na Goriškem in pripravljajo potrebni material, ki naj bi služil za izdelavo podrobnega zakonskega načrta in za razpravo v parlamentu.

Srečanje s poslancem Beltramom

Koncem prejšnjega tedna je bil v Trstu komunistični poslanec Beltrame, ki je že pred leti postavil v parlamentu in v ministrstvu za javno vzgojo nujnost, da se uzakonijo slovenske šole na Goriškem. Tovariš Beltrame se je srečal z voditelji KP TO ter voditelji Slovenske hrvaške ljudske prosvete in Sindikata slovenske šole. Z njimi je razpravljal o zakonskem osnutku in o načelih, ki naj bi le ta vseboval, da bo v korist slovenskih šol in učenega osebja, da bi ustrezal težnjam in potrebam slovenskega ljudstva ter bil v skladu z republiko ustavo in Londonsko spomenico.

Intervencija v občinskem svetu

Na torkovi seji občinskega sveta je občinska svetovalka KP, Stanka Hrovatinova postavila vprašanje kakor sledi: »28. decembra 1956 je minister Rossi predložil ministrskemu svetu zakonski osnutek za ureditev slovenskih šol v Trstu in v goriški pokrajini. Omenjeni osnutek pomeni ne le zastopavanje slovenske manjšine temveč je tudi proti načelom, vsebovanim v Londonski spomenici in v republiški ustavi. Omenjeni osnutek je zlasti v potrebah slovenskega ljudstva ter bil v skladu z republiko ustavo in Londonsko spomenico. Toda pravni-«

ce slovenske manjšine se ne štijo s spreminjivijo obstoječih slovenskih šol na Goriškem v navadne »tečajne« ter s tem, da se odvzame slovenski šoli avtonomija, ki je potrebna za njen razvoj.

Poleg tega je proti demokratičnemu duhu ustave zahtevali, naj kandidati slovenske šole predložijo dokazila o njihovi etnični pripadnosti, kar se ne zahteva s strani učencev italijanskih šol.

Vprašujem, če gospod župan smatra ali ne potrebno nastopiti ob priliki proti tem nedemokratičnim osnutkom, ki očitno omejujejo pravice etničnih manjšin in služijo za okrepitev nepriznane, toda obstoječe diskriminacije na škodo Slovencev.

Temu vprašanju komunistične občinske svetovalka Hrovatinova sta se pridružil tudi občinska svetovalka dr. Jože Dekleva (Neodvisna socialistična zveza) in dr. Josip Agneletto (Slovenska demokratična zveza).

Poslanec Beltrame bo še obiskal Trst in se sestal tudi z drugimi predstavniki prosvetnih organizacij v Trstu.

Povišanje plač v Romuniji

CK Delavske partije Romunije je te dni objavil resolucijo, v kateri so objavljene ukrepi za izboljšanje plačilnega sistema. Na osnovi tega sklepa bodo zvišali delavske plače in uveljavili boljše delavske norme. Plače se bodo zvišale za okrog 15%.

Izjava komunističnih mladincev

Slovenski komunistični dijaki, ki so se sestali prejšnji teden, so objavili sledečo izjavo: »Vest, da je ministerski svet razpravljajal o uzakonitvi slovenske šolstva v Italiji pozdravlja tudi komunistična dijaka mladina iz Trsta v upanju, da bo slovensko šolstvo v bližnji bodočnosti zakonsko priznано in zaščiteno. Važno je poudariti, da je ta dolgo pričakovani uspeh vodila pobuda komunističnih poslancev v parlamentu, ki se leta potegujejo za uzakonitev slovenskega šolstva v Italiji ob podpori akcij komunističnega in naprednega gibanja, katerih so se udeležili tudi slovenski komunistični dijaki. Vendar je vest tudi obenem razburila nas vse, ker je v zakonskem osnutku, ki ga je predstavljal minister Rossi vključeno načelo, da se bodo slovenske šole na Goriškem spremenile v tečajne in da bodo morali starši predložiti posebnim komisijam prošnje za vpis v omenjene tečajne dokumente, ki bi pričali, da sta otrokova narodnost in običajni jezik res slovenska. S to odločitvijo se krijejo pravice Slovencev v Italiji ter nedvomno tak načrt ni v skladu z načeli vsebovanimi v republiški ustavi in je proti demokratičnim pravim in svobodnim načelom državljanov. Slovenski komunistični dijaki, ki se v tem trenutku čutijo zlasti povezani z goriškimi slovenskimi dijaki v borbi za njihovo šolstvo, pričakujejo, da bo parlament obravnaval in rešil vprašanje na osnovi republiške ustave ter zadostil zahtevam slovenske narodne manjšine v Italiji. Novi zakon naj tudi za šole s slovenskim učnim jezikom zagotovi enake pravice v pogledu vpisovanja, kot jih imajo šole s italijanskim učnim jezikom. S tem opozarjamo slovenske dijake, naj se zavedajo o pomenu te borbe za bodočnost ter o obstoj slovenskega šolstva. Vsi slovenski dijaki naj se posebno v tem trenutku povežejo in strjno svoje vrste, naj se skupno potegujejo ter prispevajo za pravično uzakonitev slovenskega šolstva. Potrebno je, da se skupno prizadevajo za čimprejnjšo uzakonitev in za podporo, ki jo morajo Slovenci nuditi ljudskim predstavnikom, ki bodo zagovarjali njihove koristi in potrebe v zvezi s šolstvom v parlamentu, nadaljuje, razširi in okrepi.

Interpelacija poslanca Marangonija

Poslanec PSI Marangoni, ki je član parlamentarne komisije za javno šolstvo, je bil ta teden v Gorici, kjer je razpravljajal o oblastmi o vprašanju uzakonitve slovenskega šolstva. Dr. Marangoni je poslal ministru Rosiju interpelacijo kakaj v obsevu zakonskega osnutku za slovenske šole ni upošte-

vana tudi za goriško pokrajino kakor za Trst od vseh priznana nujnost, da so slovenske šole dejansko in pravno avtonomne in kakaj se je namesto tega sprejelo načelo ustanovitve paralelnih tečajev, kar gotovo ne rešuje vprašanja in ne tolmači trditve ustave ter povzroča nasprotja in polemike, ki nikomur ne koristijo.

Zaradi predsednikove ostavke je avtomatično padla tudi vlada v celoti in danes se je precej zadržano govori o možnosti razpisa novih volitev. Za razpis novih volitev se je med drugim izjavil tudi voditelj lahuristične opozicije Gaitskell, ki je na tiskovni konferenci takoj po odstopitvi Eden izjavil, da je Eden s tem, da je odsto-

Očiščevalna dela v prekopu

Prva ladja, ki je bila blokirana v Sueškem prekopu, je priplula v Port Said. Ladja se imenuje »Statue of Liberty« in je last neke panamske družbe. Čiščenje prekopa se je že začelo in se intenzivno nadaljuje. Predvidevajo, da ga bodo polnoma očistili v teku meseca marca. Tedaj bodo ladje lahko zopet plule skozi to važno prometno žilo, zaradi katere se je v zadnjih mesecih vnel požar, ki bi bil lahko privedel do novega svetovnega spopada. Trdno zadržanje egiptovskega ljudstva in vseh ostalih arabskih narodov, resno svarilo Sovjetske zveze in nastop OZN so vsaj za sedaj preprečila težak mednarodni zapletljaj. Kljub temu kolonializem v eni ali drugi obliki ni nebal s svojimi mahinacijami na škodo neodvisnosti arabskih dežel. Oboženi angliški nadinaci na Jemen in Eisenhowerjeva doktrina predstavljajo novo nevarnost, ki lahko privede do zaostritve, tem bolj ker se imperialisti na noben način nečejo odreči Srednjemu vzhodu, od koder so do sedaj črpali baje profite.

Britanski napad na Jemen

Britanske čete so pred nekaj dnevi izvedle napad na obmejni kraj Jemena. Jemen je manjša država, ki se nahaja tik ob Adenu, ki je zaseden po Britancih. Prav za prav je Aden sestavni del Jemena. Kot je znano, je Jemen že večkrat zahteval, naj bi se britanska zasedbena vojska umaknila iz Adena, čemur pa se Britanci odločno upirajo ter se pri tem sklicujejo, da bo pogodba glede vojske zasedbe Adena, zapadla šele leta 1974. Britanci se drže Adena zaradi strateškega položaja in pa zaradi bogatih ležišč nafte, ki se nahajajo na omenjenem področju. Tako po napadu se je sestel politični odbor Arabske lige in soglasno obsodil britanski vojski napad. V Jemenu pa so proglasili splošno mobilizacijo. Jemenska vlada pa bo protestirala tudi v OZN in zahtevala, naj se onemogoči britanski napad.

Ču En Laj v Moskvi

V ponedeljek je prišla v Moskvo kitajska vladna delegacija, katero vodi ministerski predsednik Ču En Laj. Ob prihodu na moskovsko letališče je Ču En Laj izjavil, da je prijateljstvo med ZSSR in LR Kitajsko trajno in da smatra kitajski narod razvoj prijateljskih stikov s ZSSR za svojo internacionalno dolžnost. Naslednji dan so pričeli razgovori med sovjetsko in kitajsko vladno delegacijo. Za prvi dan so na široko razpravljali o številnih svetovnih vprašanjih. Razgovori še trajajo.

Velika stavka v Nemčiji

V kijelskih ladjedelnicah (Zapadna Nemčija) stavkajo kovinarji že celih 11 tednov. To je doslej najdaljša stavka delavcev v Nemčiji. Ta teden je bilo posvetovanje za rešitev pečečega vprašanja. 97% delavcev je izjavilo, da so pripravljani nadaljevati stavkovni boj do dokončne zmage. Strokovnja, ki računajo, da je znašala škoda že po prvih sedmih tednih stavke, ne do 30 milijonov mark. Skupno stavka 32.000 delavcev.

Avstrijski predsednik umrl

Pretekli petek je umrl predsednik avstrijske republike Theodor Körner. Star je bil 84 let. Pripadal je socialdemokratski stranki. Za republiškega predsednika je bil izvoljen maja 1951.

Eden je odstopil

- ◆ To je rezultat pustolovskega napada na Egipt
- ◆ Ali bodo nove volitve na Angleškem?

Angleški ministerski predsednik Antony Eden je v sredo zvečer podal ostavko. Kasneje je izjavil, da je odstopil zaradi slabega zdravstvenega stanja. Tako je torej na nesladen način zaključil svojo polotično kariero, ki je še pred nedavnim privedel Anglijo v skrajno neprijeten položaj zaradi pustolovskega napada na Egipt.

O možnosti ostavke Edena se je govorilo že pred časom, ta, ko je propadel napad na Egipt. V zadnjem času pa se o tem ni več toliko govorilo. Zato pa je vest o odstopitvi vzbudila tem večje zanimanje in presenečenje.

Zaradi predsednikove ostavke je avtomatično padla tudi vlada v celoti in danes se je precej zadržano govori o možnosti razpisa novih volitev. Za razpis novih volitev se je med drugim izjavil tudi voditelj lahuristične opozicije Gaitskell, ki je na tiskovni konferenci takoj po odstopitvi Eden izjavil, da je Eden s tem, da je odsto-

pil ravnal pravilno, ker pa se je vlada v celoti identificirala z znanjem politiko v zadnjih mesecih, bi bilo pravilno, da bi razpisali nove splošne volitve, ter tako dali možnost, da bi dežela sama izbrala novo vlado. Vest o Edenovem odstopu so tudi v tujini sprejeli z velikim presenečenjem. Posobno v Parizu ne prikrivajo zaskrbljenosti, saj je prav sedanja francoska vlada stala tesno ob strani Edenu in njegovi vladi v nedavnih pustolovčinah v Egiptu. V Washingtonu pa se govori, da pomeni Edenova ostavka do-

bro stvar za bodoče anglo-ameriške odnose.

Tudi vodstvo zapadnonemških socialdemokratov je mnenja, da se lahko domneva, da bo angleško ljudstvo zahtevalo po prvi posledici poraza na sueškem področju obrnitev parlamentarne večine v korist laburistov. Egiptovski radio je v posebnem poročilu sporočil Edenov odstop in dodal, da je to rezultat njegove nesrečne politike glede Sueškega prekopa.

Radio Moskva je to vest sporočil s sledečim komentarjem: »Londonski opazovalci so mnenja, da je vzrok Edenove ostavke neuspeh angleške in francoske pustolovščine proti Egiptu in tudi posledica Eisenhowerjeve doktrine, ki ima namen se bolj oslabiti že hudo omajan položaj angleškega imperija, zma na Srednjem vzhodu.«

Kraljica Elizabeta je ponudila konzervativcu Mac Millanu mandat za sestavo nove vlade. Mac Millan je bil sedaj finančni minister. Znan je kot skrajni konzervativec in je zelo priljubljen v ameriških vodilnih krogih.

Kitajska delegacija obišče FLRJ

Sredi januarja je prišla v Jugoslavijo šestnajstčlanska parlamentarna delegacija LR Kitajske, katero bo vodil tov. Pen Cen, predsednik pekinškega ljudskega odbora. Delegacija bo ostala v Jugoslaviji dva tedna in bo imela važne razgovore z jugoslovanskimi voditelji. Obiskala bo tudi razna mesta in tovarne v deželi.

ZAKLJUČENI razgovori med ZSSR in NDR

V tork so se v Moskvi zaključili razgovori med sovjetsko in vzhodnonemško vladno delegacijo. Uradno poročilo o teh razgovorih sta podpisala predsednik sovjetske vlade Bulganin in predsednik vzhodnonemške vlade Grotewohl.

Delegaciji sta proučili dogodek na Madžarskem in ugotovili, da so povzročili novo napetost v svetu. Obravnavali sta tudi vprašanja Bližnjega in Srednjega vzhoda ter izjavili, da sta pripravljena razširiti sodelovanje z deželami na tem področju sveta na enakopravni podlagi. Izjavili sta tudi, da podpirata egiptovsko zahtevo po kaznovanju napadalcev in povrnitvi škode.

Nadalje sta delegaciji razpravljali o razorožitvi in ugotovili, da Zahod ni sprejel sovjetskih razorožitvenih predlogov, nato pa sta predlagali postopno zmanjšanje orožništva ter prepoved poskusov z jedrskim orožjem. Ureditev vprašanja razorožitve bi lahko omogočila ustanovitev cone omejene oborožitve. Sovjetska vlada se strinja z vzhodnonemško vlado glede tega, da bi morale obe Nemčiji sodelovati v nadzorstvu nad izpolnjevanjem sporazuma o razorožitvi sklenjenega med državami, katerih vojske sile so na nemškem ozemlju.

Na tem sestanku so se tudi sporazumeli glede vprašanja bivanja sovjetskih čet na ozemlju Vzhodne Nemčije, kakor tudi glede povečanja trgovske izmenjave med Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Sledeča bo dala letos Vzhodni Nemčiji 348 milijonov rubljev kredita za nakup blaga, potrebnega vzhodnonemškemu gospodarstvu. Vzhodnonemška delegacija se

Sovjetska zveza bo dala vzhodnonemški republiki 348 milijonov rubljev kredita za nakup blaga

je za časa bivanja v Moskvi srečala tudi s kitajsko vladno delegacijo, ki je bila tudi tam na obisku. V poročilu, ki je bilo v zvezi s tem objavljeno, je med drugim rečeno, da sta sodelovanje in solidarnost socialističnih dežel zanesljivo poročilo za ohranitev trajnega mira v svetu in da si bosta obe vladi še nadalje prizadevali, da bi v okviru marksistično-leninističnih načel enakopravnosti vseh narodov in proletarskega internacionalizma okrepli svojo solidarnost in sodelovanje s SZ in drugimi socialističnimi deželami sveta.

Arabske dežele proti Eisenhowerjevi doktrini

V deželah Srednjega vzhoda vlada veliko razburjenje zaradi Eisenhowerjeve zahteve po pooblastilu za vmešavanje v njihove notranje zadeve. V soboto je namreč Eisenhower ložil pred ameriškim Kongresom svojo poslanico, v kateri zahteva, naj se mu da pooblastilo za »pomoč« Srednjemu vzhodu v znesku 600 milijonov dolarjev v 2 letih in pol in za vojski nastop v kakršnem li trenutku proti sovjetskemu napadu ali »povečanju sovjetskega vpliva« na tem področju. Da utemelji to svojo zahtevo, je Eisenhower dejal, da si Sovjetska zveza prizadeva povečati svoj vpliv v arabskih deželah, kar pa da je treba odločno preprečiti, češ da Sovjetska zveza nima kaj opraviti na tem področju, medtem ko je za zahodne dežele to področje življenjske važnosti zaradi petrolejskih vrelcev in svetlih krajev. Čudno se slišijo te Eisenhowerjeve besede, ker se je že enkrat zgodilo v zgodovini pred 800 in več leti, da so svetle kraje v Palestini uporabljali kot razlog za križarske vojne, ki pa niso bile nič drugega kot poskus za ohranitev hegemonije nad Srednjim vzhodom. Na vsak način so Egipt, Sirija, Jordanija in druge arabske dežele proti temu posegu ameriške politike v njih notranje zadeve. Arabske dežele menijo, da bodo ohranile svojo neodvisnost in svobodo le, če jih bodo zahodni imperialisti vendarle pustili pri miru in se ne bodo skušali stalno vrnjati na tla oni način na tem področju. Tudi sovjetski in krog drugih socialističnih dežel odločno nasprotujejo Eisenhowerjevi doktrini, ki predstavlja grob poskus pritiska na arabske dežele, ki so se komaj otresele vplivov anglo-francoskega kolonializma.

Kampanja za včlanjevanje v KP TO

Kampanja za obnavljanje članskih izkaznic in za rekrutacijo novih članov za Partijo, ki je prešla že v zaključno fazo, beleži nove rezultate. V vrsto celice in sekcije, o katerih smo poročali v prejšnjih številkah, so se vključile še druge celice in sekcije, ki so včlanjevanje izvršile stoodstotno. Tudi ta teden so novi tovariši vstopili v Partijo.

Važno etapo v tej politični akciji za razširitev Partije bo pomenil prihodnji 21. januar, t. i. obletnica ustanovitve KPI. To obletnico bomo proslavili v znamenju učrvištne naše organizacije, v znamenju tekmovanja za dokončanje obnavljanja izkaznic do tega dne in za rekrutiranje nadaljnjih novih članov za Partijo. To bo najdostojnejša proslavitev obletnice ustanovitve partije.

Ta teden: Sv. Vid na prvem mestu

Iz podatkov, ki so zadnje dni prispeli na osrednji organizacijski odsek je razvidno sledeče: Sekcija Sv. Vida. Elizejskih poljan je dosegla 100% včlanjevanje in je do sedaj pridobila 12 novih tovarišev. Ta sekcija bo imela v soboto 19. januarja na sedežu partije v ul. Maddonnina 19 svoj praznik razdeljevanja članskih izkaznic.

Tudi sekcija pri Banih je stoodstotno obnovila članske izkaznice; druge sekcije pa se bližajo temu cilju. Izmed slednjih so Barkovlje dosegle 98% in pridobile 4 nove člane. Skedenj je izvršil svoje delo za 97%. Tomazič 92% in je pridobil 18 novih članov, Milje 91% in pridobile 9 novih članov, Sv. Ja-

kol 90% in pridobili 5 novih članov; celica »Chimisso« v šentjakovski sekciji pa je zasluzila, da jo še posebej omenimo, ker je svoje delo izvedla 100% razen tega pa je tudi 100% poravnala članarino; in končno naj omenimo še Rojan, ki je obnovil članstvo za 90% in pridobil 2 člana, Greto, ki je obnovila izkaznice za 89% in pridobila 9 novih članov ter Kolonkovec ki je obnovil izkaznice za 90%.

Sekcija v Mačkovljah je dosegla 96%. Včlanjevanje je dosegla celica Sv. Marka s do sedaj izpolnili za 85%, rekrutirali pa so 4 nove člane, v Tovarni strojev Sv. Andreja pa so včlanjevanje izpolnili za 90%.

Razdeljevanje izkaznic v Tomaziču in v Podlonjerju

Sekcija »Tomazič« organizira za sredo 16. januarja svoj praznik razdeljevanja izkaznic. Sekcija v Podlonjerju je priredila že preteklo soboto svoj praznik razdeljevanja izkaznic skupno s sekcijo pri Sv. Ivanu. Praznik se je vršil v prijetnem in prisrčnem ozračju. Razen članov partije so se ga udeležili njihovi svoji in številni simpatizerji in prijatelji. V imenu osrednjega vodstva partije je navzoče pozdravila tov. Marija Bernetičeva. V svojem nagovoru je poudarila zlasti važnost, ki jo ima za organizacijo vsakoletno obnavljanje članskih izkaznic, kar ni zgolj administrativna kampanja, temveč je dejanje predanosti partiji in borbam, ki jih ta vodi. Govornica je pohvalila delovanje sekcije zlasti za časa volilne kampanje, v kampanji za širjenje komunističnega tiska, v nabiranju prispevkov in je vzpodbujala tovarše naj še bolj okrepijo svoje delovanje in pomnože vezi z vsemi sloji prebivalstva.

Včlanjevanje v Zvezo komunistične mladine

Ta teden beležimo posebne rezultate, ki so jih dosegli mladi komunisti in ladjedelnici Sv. Marka, kjer so dosegli kvoto 113% v včlanjevanju in so rekrutirali 4 nove člane. V Tržaškem arzenalu pa so dosegli kvoto 78%. V drugih krajih so mladinci dosegli sledeče rezultate pri včlanjevanju: v Skednju 52%, na Greti 82%; mladinke v Križu pa 45%.

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

Intervju tov. Hruščeva glasilu Komunistične partije ČSR "Rude Pravo"

- Uspehi v letu 1956 za ohranitev miru
● Kakšne naloge čakajo miroljubne sile v letu 1957

N Silvestrovo je dal tov. Nikita Hruščev, prvi sekretar CK KPSZ glavnemu uredniku lista "Rude Pravo", glasila KP ČSR W. Koutskyemu naslednji intervju:

VPRAŠANJE: Sklepi XX. kongresa KPSZ jasno kažejo, da so ljudske množice dovolj močne, da preprečijo vojno in si zagotovijo vedno bodočnost v pogojih mirnega razvoja. Človeštvo je doseglo lansko leto neizpodbitne uspehe v tem smislu, ker je odbilo napad v Egiptu in poskuse za vzpostavitev reakcionarnega fašističnega režima na Madžarskem.

Kakšne so po vašem mnenju takojšnje naloge v borbi za olajšanje mednarodne napetosti in da se zagotovi vsemu svetu trajen mir?

ODGOVOR: Dogodki 1956 leta, ki je za nami jasno kažejo, da je borba za zaščito in krepitev miru osnovna naloga našega časa. Ta borba je izraz osnovnih in najbolj življenjsko važnih interesov narodov.

Po zaslugi prizadevanj držav, ki ljubijo mir, je bilo doseženo — kot znano — znatno popuščanje mednarodne napetosti. Ta kurz dogodkov pa ni bil po godu tistim bojaletnim krogom zapadnih dežel, ki so zainteresirani na tem, da se nadaljuje hladna vojna, da se podžiga sovražstvo med narodi tako, da bo kapitalističnim monopolom lažja tekma v oboroževanju in iskanje iz tega hajnih dobičkov.

Zaradi tega so se reakcionarne elemente spravili na delo, da povečajo mednarodno napetost. To je prišlo do izraza v napadbe. Toda sovjetsko ljudstvo jih je premostilo in zgradilo soocializem.

S polnim zaupanjem lahko trdimo, da je po letu 1917 ves kurz razvoja mednarodnih dogodkov in pohod narodov po poti napredka posledica vpliva velike socialistične Oktobrske revolucije.

Za narodi ZSSR so vkorakali po poti socializma narodi velike Kitajske, Čkoslovske in raznih drugih dežel Evrope in Azije. Ustvarila se je velika skupnost socialističnih držav, ki se razvija in krepi, skupnost, ki predstavlja svetovni socialistični sistem. Komunistične in delavske partije so sile, ki vodi te dežele.

Kaj škoduje socialistični skupnosti

Zmage delavskega razreda, zmage delovnega ljudstva Sovjetske zveze in vseh socialističnih držav so se dosegle, ker so se komunistične in delavske partije v svojem delovanju strogo držale nauka marksizma-leninizma, edinega pravega nauka proletariata.

Komunistične partije Francije, Italije in drugih dežel vodijo pod zastavo marksizma-leninizma neizprosno borbo za stvar delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Prav zaradi tega sovražniki socializma osredotočajo svoje artiljerije proti revolucionarnim partijam, predvsem proti partijam tistih dežel, kjer je delavski razred zmagal in postavil svojo državno oblast, kjer je bil zgrajen ali se še gradi soocializem.

du anglo-francoskih in izraelskih agresorjev na Egipt in v fašistični protirevolucionarni zaroti proti ljudsko-demokracičnemu sistemu na Madžarskem. Tako je na mah zelo zrasla nevarnost nove svetovne vojne. Toda obe pustolovščini sta propadli.

Zakaj niso imperialisti sposobni izvesti svojih načrtov? Predvsem, ker so sile v obrambi miru danes dovolj močne, da lahko ustavijo tiste pustolovce, ki hočejo pahnuti narode v vrtnice nove vojne za svoje egoistične namene.

Vsakomur mora biti jasno, da bo vsak poskus imperialistov za sprožitev vojne, vsak poskus reakcionarnih sil za ožrožanje pridobitev narodov socialističnih držav, naletel na odgovor, ki si ga zasluži.

Eden izmed glavnih naukov prošlega leta je potreba, da se ojača budnost narodov spričo splet imperialističnih napadalcev, potreba, da se povečajo prizadevanja za mir. Ne more biti dvoma, da bodo v prihajajočem letu 1957 miroljubne sile postale še močnejše, kar bo znatno pripomoglo k izboljšanju mednarodnega ozračja.

Velike važnosti bi bilo, po mojem mnenju, za olajšanje mednarodne napetosti in okrepitev svetovnega miru, znižanje oborožitve in oboroženih sil, preprečevanje atomskega in jedrskega orožja. Prenehanje tekme v oboroževanju bi vzpodbudilo mednarodno zaupanje, medtem ko bi znižanje neizmernih vojnih stroškov dvignilo življenjsko raven narodov.

V nas samih moramo razviti čut zgodovinske odgovornosti in združiti vse sile za okrepitev komunističnih in delavskih partij, za utrditev proletarske solidarnosti in enotnosti naših vrst, za strnitev vrst mednarodnega polobanja delavskega razreda in biti moramo zvesti načelom marksizma-leninizma, načelom proletarskega internacionalizma in borbenemu pozivu "Proletari vseh dežel, združite se!"

VPRAŠANJE: Zadnji dogodki so pokazali potrebo trdne enotnosti in čim tesnejšega sodelovanja med deželami socialističnega tabora, po smernicah, ki jih je zahtevala izjava sovjetske vlade z dne 30. oktobra 1956.

Kakšne so, po vašem mnenju, poglavitne naloge pri okrepitevi tega sodelovanja v letu 1957?

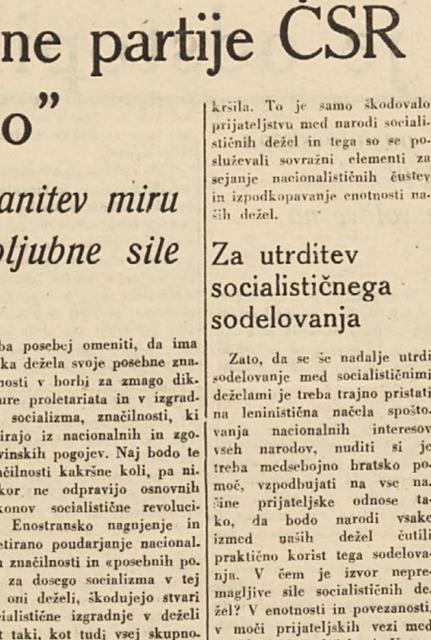
ODGOVOR: Popolnoma prav imate, ko pravite, da so zadnji dogodki z vsilo podčrtali potrebo trdne enotnosti in čim tesnejšega sodelovanja med deželami socialističnega tabora. Načela izrečena v izjavi sovjetske vlade z dne 30. oktobra 1956 so bila in so še vedno poglavitna osnova odnosov med ZSSR in drugimi socialističnimi deželami. Na žalost so se ta načela v preteklosti včasih pre-

kršila. To je samo škodovalo prijateljstvu med narodi socialističnih dežel in tega so se posluževali sovražni elementi za sejanje nacionalističnih čustev in izpodkopavanje enotnosti naših dežel.

Zato, da se še nadalje utrdi sodelovanje med socialističnimi deželami je treba trajno pristati na leninistična načela spoštovanja nacionalnih interesov vseh narodov, nuditi si je treba medsebojno bratsko pomoč, vzpodbujati na vse načine prijateljske odnose tako, da bodo narodi vsake izmed usih dežel čutili praktično korist tega sodelovanja. V čem je izvor nepremagljive sile socialističnih dežel? V enotnosti in povezanosti, v moči prijateljskih vezí med socialističnimi deželami. V tem je jamstvo za nadaljnje uspehe socializma. Čuvati moramo to veliko pridobitev narodov.

Kar se tega tiče, bi hotel opozoriti na nadaljnjo razširitev gospodarskih odnosov med socialističnimi deželami, ki bi pripeljala k dosegli novega napredovanja gospodarstva in blaginje delovnih ljudi. Važno nalogo bi imela pri tem širša izmenjava izkušenj in organiziranju dela na raznih sektorjih industrije in kmetijstva, v povečanju delovne storilnosti, uvajanju znanstvenih in tehničnih uspehov v proizvodnji. Povsem naravno je želja narodov socialističnih dežel, da so si bližji med seboj, da se boljše medsebojno spoznajo. Zato je važno, da se poglablja in razširijo kulturni stiki.

Vedno večji pristaniški promet v Hamburgu

Pogled na pristanišče Hamburg, kjer je — kot kaže slika — pristaniški promet v polnem razmahu. Na pomolu vidimo avtomobile znamke IFA, ki so proizvod avtomobilskih tovarn v DR Nemčiji. Namenjeni so raznim skandinavskim državam. Hamburg postaja iz dneva v dan resnejši tekmeč naša luka, čeprav ima tudi tržaška luka dobre in moderne naprave in vsa potrebno opremo za izkrcanje in vkrcanje vsakovrstnega blaga. Za našo luko je še vedno vprašanje ugodnih pristaniških in železniških tarif, ker bi le tako lahko konkurirala Hamburgu in drugim severnim pristaniščem. Teža pa na žalost vlada še do danes ni razumela, oziroma neče razumeti.

Čut zgodovinske odgovornosti

Naloga je, da se ojača budnost spričo mahinacij sovražnikov socializma, da se odločno odbije vse poskuse za izpodkopavanje temeljev enotnosti med delavskimi razredom in njegovo predstavo — komunističnimi in delavskimi partijami. Treba je biti budni pred tistimi, ki pod plaščem prijateljev, pod zastavo borbe za socializem, delajo na ta način, premišljeno ali ne, za razdvajanje socialističnih vrst in so tako igrači imperialistov, ki skušajo dezorganizirati revolucionarne sile.

Ne smemo pozabiti, da delovni ljudje socialističnih dežel gradijo novo življenje, brez izkoriščevalcev in izkoriščanih, v pogojih obstoja tabora socialističnih dežel, v pogojih ko so vodilni razredi, njegove stranke in vlade vodile in še vodijo politiko proti našim deželam. Zato moramo izboljšati kolektivno obrambo socialističnih dežel, zavzeti energično zadržanje na mednarodnem pozorišču za ohranitev in okrepitev miru v vsem svetu.

Pomen prijateljstva med ČSR in SZ

VPRAŠANJE: Dogodki zadnjih mesecev so še enkrat dokazali nerazumljivo trdnost čekoslovaškega in sovjetskega prijateljstva ter bratstva. Ali bi nam lahko rekli par besed o pomenu tega prijateljstva za narode obeh dežel in za svetovni razvoj?

ODGOVOR: Sovjetsko ljudstvo visoko ceni odnose odkritosrčnega in bratskega prijateljstva in tovarništva med našimi narodi, ki so že stari. Sovjetsko-čkoslovaško prijateljstvo je (Nadaljevanje na 4. strani)

Perspektive za Madžarsko v letu 1957

Članek tov. Karolyja Kissa, člana CK Socialistične delavske partije Madžarske

Tov. Karoly Kiss, član CK Socialistične delavske partije Madžarske, je napisal ob zaključku leta 1956 članek za list "Neues Deutschland", ki ga zaradi zanimive vsebine objavljamo v prevodu.

Konec leta 1956 je našel madžarske komuniste in delovni razred v težkem položaju. Zaradi krvavega napada kontrarevolucije je bila delavsko-kmečka oblast v nevarnosti.

Ob koncu oktobra in v prvih dneh novembra se je kontrarevolucija, ki se je do takrat skrivala pod plaščem socialističnih in demokratičnih zahtev, odkrito pokazala v vsej svoji surovosti. Borec partije in delavskega gibanja so bili aretirani, stara gospoda, znana še iz časov Horthyjeve vladavine in fašisti izpuščeni iz ječ, so postavili v občinah črne liste za umore partijskih in državnih funkcionarjev. Dne 2. in 3. novembra so se vrstile aretacije po vsej deželi in bili smo na pragu množičnih pokoljev s strani fašističnega terorja. Toda v teku tragičnih dogodkov je prišlo 4. novembra do odločilnega prekrota: ustanovljena je bila revolucionarna vlada delavcev in kmetov. Delavska partija, ki se je naslonila na najboljše komuniste, je začela delovati pod imenom Socialistične delavske partije Madžarske. S pomočjo sovjetske vojske je bilo mogoče uničiti v nekaj dneh sile kontrarevolucije in jih prisiliti na predajo. Težka je bila naloga razkrinkanja in politične likvidacije kontrarevolucije, ki je sicer podlegla v

oboroženi borbi, toda nadaljevala je z organiziranjem stavk, sabotažnih dejanj in hojkotom. Istočasno je bilo treba vzpostaviti partijsko organizacijo in vključiti v borbo, vzporedno s spremenjenimi položajem, stare člane partije.

Škodljivi pojmi v tovarnah

Novo partijske organizacije so se morale boriti v številnih tovarnah proti geslu: anobene partijske organizacije v tovarnah! Taki pojmi so prišli do izraza na delovnih mestih, kjer so delavski sveti začasno padli v roke reakcionarnim elementom ali pa so bili pod vplivom kontrarevolucionarjev, ki so vplivali na delavce z grozjenji, izsiljevanjem ali celo uporabljalajo teroristične metode. Taki pojavi so sedaj vedno redkejši.

Partijske organizacije Socialistične delavske partije Madžarske štejejo že nad stototisoč članov. Člani odpravljajo napake prejšnje partije, da postavijo na noge partijsko delovanje, ki bo brez vsakega birokratizma. Sedanje število članov je v razmerju s staro Partijo madžarskih delovnih ljudi približno 12 odstotkov. Kar se tiče partijske organizacije smo že v začetku. Bila bi pa napaka, če bi hoteli doseči pretirano število vpisanih v stari partiji. Tega tudi nihče neče.

Najtežji problem, ki se v letu 1957 postavlja pred partijo in vlado, je vprašanje premoega. Proizvodnja premoega je katastrofalno padla. Madžarska industrijska proizvodnja ne more priti trenutno do ponovnega razmaha zaradi pomanjkanja premoega in energije, kot se je proizvajala prejšnje čase. Naha-jamo se pred začasnimi obdobjem brezposelnosti. Spričo tega problema so delovni ljudje nekoliko začuden, ker v desetih letih ljudske oblasti niso imeli nikdar brezposelnosti. Socialistična delavska partija Madžarske, ki se veže z dobrimi tradicijami madžarskega delavskega gibanja, stoji v letu 1957 pred težkimi nalogami. Postati mora partija borbe, brez napak, ki so označevale vodstvo prejšnje partije in vršiti mora organizacijsko delo z najmlajnim številom partijskih funkcionarjev, približno 15% od števila funkcionarjev, ki jih je imela do sedaj. Pridobiti si mora zopet zaupanje delavskega razreda in delovnih množic. To zaupanje do partije in vlade narašča iz dneva v dan. Nadaljnja okrepitev tega zaupanja zavisi od rešitve velikih političnih in gospodarskih problemov, ki se gromadajo pred nami.

Čkoslovaški emigranti se vračajo v domovino

V poslednjem letošnjem četrtletju se je na podlagi amnestije predsednika republike Zápotokega vrnilo v ČSR več ljudi, ki so po vojni zbežali v tujino. Emigranti so se vrnili iz Zah. Nemčije, Francije, Anglije, Avstrije, Kanade in Španije.

Važni sklepi nove vlade

Vlada delavcev in kmetov je že napravila več važnih sklepov, kot n. pr. za povisvanje plač za industrijske delavce in rudarje.

Ne, ne verjamem. Brat je razbil ogledalo, kljub temu ni bil nesrečen sedel. — Ali res? — Da, eksplozija ga je ubila že istega dne.

Kako je s tvojim novim osemosobnim stanovanjem? — Ni slabo. Glej čudo! Emenj opremili s pohištvo, ki sodelavci dobili za nagrado od te tvrdke, ki proizvajala sir.

Kaj pa ostale sobe, so imeli redu? — Oh, ostale sobe so polne sira!

VPRAŠANJE: Delovni ljudje sveta slavijo letos velik praznik: 40. obletnico velike socialistične Oktobrske revolucije. Ta datum spominja komunistične in delavske partije, da se morajo še trdneje združiti okrog zastave marksizma-leninizma, da se morajo še vztrajneje boriti za doseg trdne mednarodne enotnosti delavskega razreda. Kaj je, po vašem mnenju, odločilna važnost za doseg tega cilja?

ODGOVOR: Oktobra 1917 sta delavski razred in delovno ljudstvo naše dežele, pod vodstvom velikega Lenina in boljševiške partije, uničili kapitalistični sistem in ustvarili socialistično delavstvo in kmetov. Veliko težav pa se je pojavilo pri isgrajnji nove druž-

Tov. Jerzy Morawski o sedanjem položaju na Poljskem

- ◆ Bistvo in cilji novih sprememb
◆ V socialistični demokraciji ni mesta za reakcijo

Tovariš Morawski, član politbiroja Enotne delavske partije Poljske je dal ob novem letu glasilo Enotne socialistične partije DR Nemčije "Neues Deutschland" izjavo o sedanjem položaju na Poljskem, ki jo približno jemamo v celoti.

Kot je znano se vršijo v življenju naše dežele spremembe, ki se jih pogostoma tolmači lažljivo ali pa na način, ki ne odgovarja dogodkom samim. Kaj je bistvo in cilj teh sprememb?

VIII. plenum Centralnega komiteja Enotne delavske partije Poljske, ki je bil oktobra preteklega leta, je nakazal naši partiji in vsemu narodu pot, ki jo je treba ubrati zato, da se premostijo znatne težave, katere so nastale iz raznih razlogov — težave, ki so bile deloma objektivnega značaja, deloma pa bile druge posledice napak in odklonov v političnem in državnem delovanju.

Ugotoviti je treba, da se bo cilj tega procesa okrepitev socialistične ureditve, ustvaritev ugodnih pogojev za socialistično izgradnjo, lahko uresničil v prvi vrsti pod pogojem širše — mnogo širše, kot je bila do sedaj — udeležbe delovnega ljudstva pri upravljanju državnih in gospodarskih zadev.

Stremimo za tem, da razširimo demokracijo, toda nikakor ne za sovražnike socializma. Naša demokracija je socialistična demokracija, v kateri ni mesta za delovanje reakcionarnih sil, sovražnih ureditvi ljudske demokracije, zato jih ne bo težko razkrinkati pred množicami in nato osamiti. V naši demokraciji ni mesta za delovanje tistih, ki bi hoteli okrniti in oslabeti vezi nerazrušljivega prijateljstva in zavezništva med Poljsko delovnega ljudstva in vsemi deželami socialističnega tabora, torej tudi z DR Nemčijo, našo sosedo na Odri-Neisse.

Skupna poljsko-sovjetska izjava z dne 18. novembra lanskega leta, ki se opira na leninistična načela enakosti pravic in suverenosti, je okreplila odnose, zadala je hud udarec vsem tistim, ki so računali z oslabetitvijo solidarnosti in bratskega prijateljstva, ki veže LR Poljsko s Sovjetsko zvezo, oslabetitve, ki bi služila edino le silam imperializma in vojne.

Naslanjajoč se na ista načela solidarnosti in prijateljstva, na

osnovi medsebojnega zaupanja, enakosti pravic, izmenjave izkušenj na področju oblik in metod socialistične izgradnje, bo LR Poljska krepila in poglabljala svoje sodelovanje z bratsko DR Nemčijo, s katero naša zveža stoji za socializma, vzpostoja zastavi proletarskega internacionalizma, skupna obramba proti vstajajočim silam revanšističnega militarizma, ki se pojavljajo v Zapadni Nemčiji.

Čkoslovaški emigranti se vračajo v domovino

Važni sklepi nove vlade

VPRAŠANJE: Delovni ljudje sveta slavijo letos velik praznik: 40. obletnico velike socialistične Oktobrske revolucije. Ta datum spominja komunistične in delavske partije, da se morajo še trdneje združiti okrog zastave marksizma-leninizma, da se morajo še vztrajneje boriti za doseg trdne mednarodne enotnosti delavskega razreda. Kaj je, po vašem mnenju, odločilna važnost za doseg tega cilja?

ODGOVOR: Oktobra 1917 sta delavski razred in delovno ljudstvo naše dežele, pod vodstvom velikega Lenina in boljševiške partije, uničili kapitalistični sistem in ustvarili socialistično delavstvo in kmetov. Veliko težav pa se je pojavilo pri isgrajnji nove druž-

VPRAŠANJE: Delovni ljudje sveta slavijo letos velik praznik: 40. obletnico velike socialistične Oktobrske revolucije. Ta datum spominja komunistične in delavske partije, da se morajo še trdneje združiti okrog zastave marksizma-leninizma, da se morajo še vztrajneje boriti za doseg trdne mednarodne enotnosti delavskega razreda. Kaj je, po vašem mnenju, odločilna važnost za doseg tega cilja?

ODGOVOR: Oktobra 1917 sta delavski razred in delovno ljudstvo naše dežele, pod vodstvom velikega Lenina in boljševiške partije, uničili kapitalistični sistem in ustvarili socialistično delavstvo in kmetov. Veliko težav pa se je pojavilo pri isgrajnji nove druž-

Pobude in predlogi SZ

Sovjetska vlada je večkrat prevzela pobudo in postavila konstruktivne predloge za razorožitev. Razen tega je Sovjetska zveza napravila več praktičnih korakov v tej smeri s tem, da je znatno znižala svoje oborožene sile. Aktivno vlogo pri utrjevanju miru vršijo I. R. Českoslovaška, L.R. Kitajska in druge socialistične države.

Velike važnosti za olajšanje mednarodne napetosti bi bila ustvaritev sistema kolektivne varnosti v Evropi, ki bi bil nedvomno v skladu z življenjskimi interesi vseh narodov, ker bi ustvaritev takega sistema obvarovala mir.

Splošni razvoj mednarodnih gospodarskih in kulturnih stikov, na osnovi načel enakopravnosti, je in ostane važen čini telj pri vzpostavitvi večjega medsebojnega zaupanja in razumevanja med narodi. Sovjetska zveza je, kot vedno za široko gospodarsko sodelovanje med vsemi deželami, sodelovanje, ki je prosto vsakih ovir in diskriminacij in je za razgetitev kulturnih odnosov. To so po mojem mnenju, nekateri problemi, ki rastejo iz borbe za olajšanje mednarodne napetosti in za zagotovitev trajnega svetovnega miru.

40 - letnica Oktobrske revolucije

VPRAŠANJE: Delovni ljudje sveta slavijo letos velik praznik: 40. obletnico velike socialistične Oktobrske revolucije. Ta datum spominja komunistične in delavske partije, da se morajo še trdneje združiti okrog zastave marksizma-leninizma, da se morajo še vztrajneje boriti za doseg trdne mednarodne enotnosti delavskega razreda. Kaj je, po vašem mnenju, odločilna važnost za doseg tega cilja?

ODGOVOR: Oktobra 1917 sta delavski razred in delovno ljudstvo naše dežele, pod vodstvom velikega Lenina in boljševiške partije, uničili kapitalistični sistem in ustvarili socialistično delavstvo in kmetov. Veliko težav pa se je pojavilo pri isgrajnji nove druž-

VPRAŠANJE: Delovni ljudje sveta slavijo letos velik praznik: 40. obletnico velike socialistične Oktobrske revolucije. Ta datum spominja komunistične in delavske partije, da se morajo še trdneje združiti okrog zastave marksizma-leninizma, da se morajo še vztrajneje boriti za doseg trdne mednarodne enotnosti delavskega razreda. Kaj je, po vašem mnenju, odločilna važnost za doseg tega cilja?

ODGOVOR: Oktobra 1917 sta delavski razred in delovno ljudstvo naše dežele, pod vodstvom velikega Lenina in boljševiške partije, uničili kapitalistični sistem in ustvarili socialistično delavstvo in kmetov. Veliko težav pa se je pojavilo pri isgrajnji nove druž-

L. R. Poljska ima tudi avtomobilsko industrijo

Poljska ima danes svojo avtomobilsko industrijo, ki je pred vojno sploh ni poznala. Slika nam kaže oddelek v tovarni avtomobilov Somohodov, kjer izdelujejo osebne avtomobile znamke "Warszawa". Po vojni so nastale na Poljskem popolnoma nove in prej nepoznane veje industrije, kot n. pr. avtomobilska, traktorska, ladjedelnska, industrija sintetičnih vlaken itd.

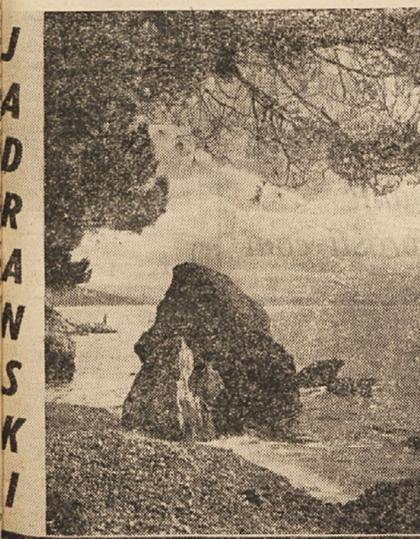
ZA VSAKOGAR NEKAJ

— Vsak je dolžan, da osreči vsaj eno osebo na teden. Ali si ti Pepček napravil kaj takega v tem tednu? — Da. — Zelo dobro, kaj pa si na pravil? — Obiskal sem teto Marijo, ki je bila presrečna, ko sem odšel. — Dva človeka ustavita ob treh ponoči nekega mimoidočega. — Ali imate kovancec? — ga vpraša eden izmed dveh. — Gotovo — prav: vljudno mimoidoči. — Kaj pa hočete s kovancem? — Vreči ga hočemo v zrak — razloži eden izmed dveh — da določimo, kdo bo od njiju vzel vašo uro in vašo listnico. — Ne, ne verjamem. Brat je razbil ogledalo, kljub temu ni bil nesrečen sedel. — Ali res? — Da, eksplozija ga je ubila že istega dne. — Kako je s tvojim novim osemosobnim stanovanjem? — Ni slabo. Glej čudo! Emenj opremili s pohištvo, ki sodelavci dobili za nagrado od te tvrdke, ki proizvajala sir. — Kaj pa ostale sobe, so imeli redu? — Oh, ostale sobe so polne sira!

KULTURA IN ZNANOST

Jadranski koledar za leto 1957

Ima 12 let tega, kar lahko na Trzaskem svobodno slovenska beseda in se prodaja knjiga napisana v slovenskem jeziku. Ko smo si pravico priborili, so začeli načini željno poslušati nje pravilno, čisto govorico in naša nova knjiga nam je le posebnost draga.

KOLENDAR 1957

Ze dolga desetletja obstaja pri Slovencih navada, da si ob novem letu nabavijo koledar. Po vsej pravici smemo trdit, da je to že prava tradicija, ki se je ohranila tudi v današnji takomenovani moderni dobi. Na sliki vidimo naslovno stran Jadranskega koledarja za leto 1957

kulturne vrednote in na leto našega podeljenja. Koledar okusno in skrbno urejen, leso ilustracije Roberta Hla... in njegova kvaliteta ran sploh je dokaj visoka.

Drugi javni nastop igralske in baletne šole SNG

Slovensko narodno gledališče v Trstu vrši poleg predstav svojo prizadevnost ter obnem... resnost glasbenega zavoda.

Zanimiva je študija Rada Rauberja: «Egipt, dežela ob Nilu danes in pred tisočletja». V «Deset let delovanja Slovenskega gospodarskega združenja v Trstu» podprtuje dr. Franc Škerlj važnost te edine slovenske gospodarske ustanove v Trstu. Pozornosti so vredne «Splošne ugotovitve in misli o razvojni poti kmetijstva na Trzaskem» ing. Josipa Pečenka. Slede izjave o stanju občin županov Dušana Furlana, Dušana Lovrihca, Alojza Pirca in Jožeta Bizjaka.

Režiser Slovenskega narodnega gledališča v Trstu Jože Ba...

ga gledališča v Trstu Jože Ba... poudarja pod naslovom «E... najsta sezona Slovenskega gledališča v Trstu» predvsem u... speh Cankarjevega «Martina Kačurja» in Pirandellovega «Henrika IV». Izraza tudi željo po čimprejšnjem stalnem prostoru, katerega bi bilo gledališče skrajno potrebno. Delovanje Glasbene Matice, te naše važne kulturne ustanove, osv... ljuje dr. Gojmir Demšar v članku «Glasbena Matica in njen pomen za razvoj slovenske kulture na Trzaskem».

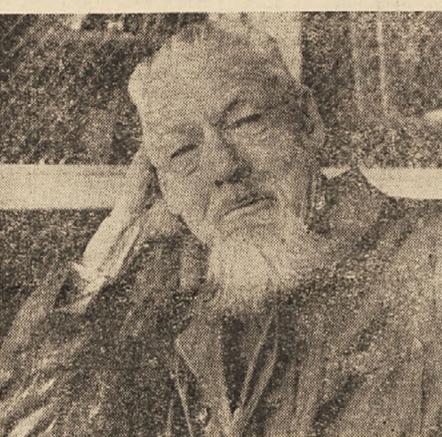
Poročili o delovanju SPZ in SHLP sta pravzaprav edini, ki nam podajata živo sliko sodobnega ljudskega kulturnega delovanja. Tako navaja Silvan Mesesnel prireditve Slovenske prosvetne zveze in Anton Kapelj Slovensko hrvaške ljudske prosvete. Oba z zadoščanjem govorita o skupnih prireditvah, ki so bile doslej vedno uspešne. Upajmo, da bo rodilo to nadvse naravno in potrebno delovanje še v prihodnosti dobre sadove. Sledita zanimiva članka Ivana Savlija: «Prvi slovenski časnik» in «Slovsstvene obletnice ob letu 1957».

Hvalevredni so dopisi, ki s toliko ljubeznijo obujajo socialno in kulturno dejavnost in prvih let narodnega prebujenja. Ti govore, naj bomo ponosni na naše napredne borbeno tradicije, katere so predniki, kljub

Uspehi Glasbene matice

Slavica Kolarič. Vsi so izpričali svojo prizadevnost ter obnem... resnost glasbenega zavoda. Tudi Willesova plesna šola zaznamuje znaten napredek. Nav... jušujoci so bili nastopi vseh 16 smo jih že srečali na poskusnih pleskih in plesalcev, od najmlajših, do že dobro uvežbanih. Gledalci so občudovali neprisi... ljeno gracioznost, kakor tudi okusne kostume. Posebno sta u... gajali Darja Grobošek in M. Batičeva. Uspešen je bil nastop druge...

Umrl je veliki slovenski arhitekt Josip Plečnik

Josip Plečnik je bil mednarodno priznani arhitektonski mojster. O veličini njegovega dela in njegovega stila pričajo številne umetniške zgradbe ne le v Sloveniji, temveč tudi na Dunaju, zlasti pa v Pragi

V ponedeljek 7. januarja 1957 je v Ljubljani umrl največji sodobni slovenski arhitekt, univ. prof. in častni doktor univerze v Ljubljani ter redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Plečnik.

Pokojniki so se rodili leta 1872 kot sin mizarja v Ljubljani. Študiral je najprej v rodnem mestu, kasneje pa v Grazu, na Dunaju, v Italiji in v Pragi. Kot profesor arhitekture je služboval v Pragi, na Dunaju in v Ljubljani, kjer je predaval skoro do konca svojega življenja.

Kjer koli je Plečnik živel in deloval, je pustil sledove za seboj. Tako na Dunaju, kjer je sodeloval s slavnim arhitektonskim reformatorjem Wagnerjem, nato v Pragi, kjer so pod njegovim vodstvom preuredili zgodovinski grad Hradčane ter ga preuredili za dostojno bivališče predsednika češkoslovske republike; največje sledove pa je pustil v Ljubljani, kjer so skoraj vse velike mestne preuredbe izvršili po njegovih načrtih. Mimogrede naj omenimo, da so Narodna in univerzitetna knjižnica, mestna tržnica ob Ljubljani, Kongresni trg, park Tivoli, Tromostovje in Krizanke arhitektonska zamisel Josipa Plečnika.

110-letnica izida prvega bolgarskega časopisa

Bolgarski tisk je zadnje mesece proslavil 110. obletnico izida prvega bolgarskega časopisa. 3. oktobra 1846 je izšla

prva številka bolgarskega lista «Bolgarski orel». Na njegovih straneh so sodelovali znani revolucionarni delavci, kot so bili Rakovski, Botev, Slavejkov, Karavelov. Ob priliki svečane proslave tega datuma so otvorili razstavo bolgarskega tiska.

V nedeljo in v ponedeljek je imel tretji program radia BBC na spredu literarne oddaje z deli starih slovenskih živčnih pesnikov: Vipotnika, Voduska, Vodnika in Udoviča.

Kdo je prvi operiral slepič

- Zdravnik Klaudius Amiando je leta 1735 kot prvi izvedel to operacijo
• Dolga leta so to zaslugo pripisovali francoskemu zdravniku Mestivieru

Medicinski zgodovinar dr. Kriz je pred nekaj leti popravil dolgoletno krivico: odkril je namreč zdravnika, ki je res prvi operiral slepo črevo in bolnika, ki so mu takrat izrezali slepič. Dolgo so menili, da je prvo tako operacijo naredil 1757. leta francoski zdravnik Mestivier. V resnici pa pripada zasluga za to zdravniku angleškega kralja Georga II. Klaudiusu Amiandu, ki je 7. de...

Pisatelj A. Ingolič petdesetletnik

Slovenski pisatelj Anton Ingolič je dne 5. januarja t. l. slavil petdesetletnico svojega rojstva. Pisatelj Ingolič živi v Ljubljani, kjer poleg svojega delovanja vrši tudi službo profesorja na klasični gimnaziji. Kot pisatelj se je uveljavil z vrsto romanov v katerih opisuje življenje kmetškega slovska zlasti na Štajerskem in razmere slovenskih izseljencev v Srbiji. Med njegova najbolj znana dela spadajo romani «Lukarja», «Na splovih», «Vinski vrh» in «Matevž Visočnik».

Proslava 200-letnice rojstva T. Linharta

28. decembra 1956 so v Ljubljanski Drami svečano proslavili dvestoletnico rojstva Tomaža Linharta. Prav za prav je bila tega dne otvoritev posebnega Linhartovega gledališkega tedna. Svečan nagovor je imel direktor Drams Slavko Jan.

Proslava Linhartove dvestoletnice so se udeležili tudi številni ugledni gostje — člani drugih jugoslovanskih gledališč in nekateri celo iz tujine med katerimi so bili: režiser in kritik Wilam Horzyca iz Krakova, režiser Pavlovsky iz Brna, direktor zagrebškega gledališča Matičič i. dr. Na svečani otvoritvi je ansambel SNG iz Ljubljane uprizoril Kreftove «Kranjske komediantes».

Oceani se čedalje bolj dvigajo

- Od leta 1930 do 1950 so se dvignili za 10 cm
• Ali bi moglo morje nekega dne pogoltniti Ameriko?

Morska gladina se dviga. To so pokazala natančna merjenja na Atlantskem in Pacifičnem oceanu. Ob vseh obalah ZDA, predvsem ob Atlantskem oceanu, so v letih 1930 do 1950 ugotovili, da se je morje dvignilo za 10 cm. Raziskovalci pravijo, da ne gre za časne spremembe, ki naj bi jih povzročili hudi nalivi ali viharji, marveč za neprestano dviganje morske gladine. To tudi ni noben krajnji pojav, saj so tudi v Evropi ugotovili, da se morje dviga. Morska voda torej čedalje bolj pritiska na celine. Pritisaka tako hitro, da lahko ta naravni pojav že v dvajsetih letih natanko izmerimo. Kaj bo šele čez tisoč ali deset tisoč let?

Vemo, da je morska voda v dveh ali treh milijardah let zgodovine naše zemlje že večkrat preplavila celine. Tako so nastala notranja celinska morja, ki so se v tisočletjih spet posušila, ko je voda odtekla iz globlje morske kotline. Ostanke takšnega morja imamo n. pr. v Paliču pri Subotici, kjer je v jezeru slana morska voda. Alpinisti so na Himalaji blizu 8000 m visoko našli okamenela morske živali, živčice pred kakimi sto milijoni leti. In na 5100 m visoki gori Arara, o kateri so dolgo domnevali, da so na njej ostanki Noetove barke, so našli

di celinska morja. To velja za Hudsonov in Lawrenceev zaliv ter za Vzhodno in Sundsko morje. Mnoga prvotna zaliva rek je zalila morska voda.

Od kdaj se morja dvigajo, ne vemo. Geologi domnevajo, da so se začela dvigati že pred tisočletji, ko so se jeli tvegati ledeniki ledeno dobe. Arktično in antarktično področje se polagoma segreva, in zato je dotok vode od obeh tečajev v morje čedalje večji. Od tod njihovo dviganje. Tu bi utegnil kdo ugovarjati, da je 10 cm morske gladine več ali manj malenkost. To pa ne drži povsem, kajti ob hudih viharjih dela zdaj morska voda na obalah večje skod kakor jo je delala prej.

Ali bi moglo morje nekega dne pogoltniti Ameriko? To vprašanje sicer ni posebno pereče, lahko pa o njem govorimo. Če se bo morje tudi v prihodnje tako dvigalo kakor doslej, bo v 6000 letih večina atlantske ameriške obale zalita. Razen tega bo morska voda zalila vsa obala ob Mehiškem zalivu in spodnjo dolino reke Mississippi, ki je bilo to področje zalito pred sto milijoni let. Takrat je bila z morsko vodo zalita polovica Srednje Amerike, vsa srednja Evropa, vsa Afrika in velik del Azije.

Ocean spet prestopa bregove svojih kotlin in preplavlja nekatera morja, tako Barentsovo pri Spitzbergh, Beringhovo in Kitajsko. Oceani pa zalivajo tu...

Zdravljenje v srednjem veku

Nekoč je bilo zdravljenje ran povsem drugačno od današnjega. Se v poznem srednjem veku niso poznali razkuževanj. Z navadnim razbeljenim železom so zazigali gnojne rane, seveda brez vsakega omrtničevanja. Kakšen je bil ta postopek nam jasno kaže tudi gornja slika

MIHAEL ZOŠČENKO: GALOŠA

V tramvaju pač ni težko izgubiti galoše. Posebno če kdo pritiska od zadaj, pa ti stopi krepko na peto — brz si brez nje. Zgubiti galošo, prava malenkost.

Kar na lepem sem jo zadnjič izgubil. Niti toliko časa nisem imel, da bi poslal za njo svoj «ah!» Ko sem stopil na tramvaj, sem imel še obe galoši na nogah. Prav dobro se spominjam, obe sta še bili. Pa ti grem s tramvaja, pogledam, ene galoše ni. Druga je tu, na levi nogi pa sem imel samo čevlji. Pogledam natančneje, tudi nogavice še imam. Hlače imam, vse drugo imam, samo galoše ni. Za tramvajem pa ne morete steči, posebno na križišču ne, saj veste, zaradi tistega v belih rokavih. Sezul sem še drugo galošo, jo zavil v časopisni papir in šel svojo pot. Takole sem mislil: ko bom opravil delo, pa bomo šli iskat izgubljeno galošo. Saj se vendar ni mogla vdreti v tla! Nekje jo bom že izbrskal.

Po delu sem šel iskat. Najprej sem se strokovno posvetoval z znancom, ki je tramvajski sprevodnik. Velike nade mi je nakoval. «Zadovoljen bodi,» prav takole je povedal, «da si jo izgubil v tramvaju. Če bi jo izgubil kjer koli drugje, na katerem koli javnem mestu, bi ti z ničemer ne mogel jamčiti, da jo boš dobil nazaj, toda izgubiti galošo v tramvaju, to ti je prava sreča. Imamo pisarno za izgubljene, ne, za najdene predmete. Kar tja pojdi po tisto svojo galošo.» «No, hvala lepa,» sem se potolažil. «Kamen se mi je odvalil od srca, veš! Galoša je skoraj popolnoma nova, to je glavno. Šele tri zime sem jih nosil.» Naslednjega dne sem se peljal v urad za najdene

predmete. «Bratec, ali bi lahko spet dobil svojo galošo? Včeraj sem jo izgubil v tramvaju.» «Seveda lahko!» so mi odgovorili. «Kakšno galošo pa?» «Galošo,» sem dejal, «čisto navadno galošo številka 43.» «Galoš številka 43 imamo morda kakih dvanajst tisoč,» so mi odgovorili. «Boš pa že moral povedati kake posebne znake.» «Znaki so popolnoma navadni,» sem hitel razlagati. «Vrhnji del je seveda scefiran. Podlogo znotraj sem pa že obrabil, veš.» Pa so mi rekli: «Takah galoš imamo morda kakih tisoč. Ali tvoja izgubljena galoša res nima kakega posebnega znamenja?» «O pač,» sem dejal, «ima posebna znamenja. Sprejaj je okrog in okrog odrgnjena. Čisto tenka je že, komaj da se še skupaj drži. In pete, te pa sploh nima več. Peto sem obrabil, veš. Ob straneh je pa še kar dobra.» «Sedi no,» so mi rekli. «Bomo brz pogledali.» In nenadoma so prinesli mojo galošo. Strašno sem se razveselil. Kar ginjen sem bil. Glej si no, kako ta aparat, ta urad za najdene predmete dobro dela. In kako vzorni ljudje! Toliko se ženejo zaradi ene same obrabljene galoše. «Pa prav lepa hvala,» sem bil ves mehak. «Zelo sem vam hvaležen, prijateljski, hvaležen do groba. Kar sem jo dajte! Takoj jo bom nataknil.» «O, ne, dragi tovariš,» so mi odgovorili, «ne smemo ti je dati. Saj ne vemo ali si jo tudi v resnici izgubil.»

«Seveda sem jo izgubil,» sem zatrjeval. «To je zelo verjetno, toda dati ti je ne smemo. Prinesli potrdilo, da si zares izgubil galošo. Naj hinja uprava potrdi to dejstvo, pa jo boš dobil brez odlašanja.» «Bratec,» sem hitel, «dragi tovariši! Toda v hiši vendar nihe ne ve o tem dejstvu. Mogoče mi niti ne bodo hoteli dati takega potrdila.» «Ga bodo že dali,» so mi odgovorili. «Saj je to njihovo delo, takole izdajanje potrdil.» Se enkrat sem se ozrl po galoši in odšel. Naslednjega dne sem se odpravil k predsedniku hišne uprave. «Potrdilo mi daj,» sem dejal. «Galošo sem izgubil.» «Pa si jo tudi v resnici izgubil? Morda pa slepariš, kaj?» je podvomil predsednik hišne uprave. «Zaboga,» sem dejal, «res sem jo izgubil.» «Napiši izjavo,» je zahteval predsednik hišne uprave. Pa sem napisal izjavo. Naslednjega dne sem dobil uradno potrdilo. S tem potrdilom sem šel na urad za najdene predmete. Brez nadaljnega so mi dali galošo. Ko sem jo nataknil, so mi stopile v oči solze ganotja. Le nekaj me je mučilo. Med tednom, sredi teh zmešnjav sem izgubil še drugo galošo. Ves čas sem jo nosil v zavoju pod pazduho. Nisem se mogel spomniti, kje sem jo pustil. Le to sem vedel, da se v tramvaju ni zgodilo. Kaj hočete, zgubljena reč, ko pa ni bila v tramvaju. Le kam naj grem iskat drugo galošo. Zato pa imam ono prvo spet nazaj. Na omarico sem jo postavil. Kadar mi je takole hudo dolgčas, pa pogledam galošo... Takoj mi je laže pri duši, še zaživim si. To ti je pa res aparat, ki dobro funkcionira, tale tramvajski urad za najdene predmete! To je moje prepričanje.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Tržaški občinski svet začel razpravo o proračunu podjetja ACEGAT

- Naše intervencije na torkovi seji
● Kakšne poviške predlaga občinski odbor
● Prve intervencije svetovalcev

V tem tednu je imel tržaški občinski svet tri seje, od katerih sta bili dve skoro v celoti posvečeni razpravi o predloženih sklepih za povišanje tarife Acegat in proračunu tega podjetja za 1957.

Na isti seji je odbornik Gridelli predložil v odobritev dva sklepa glede na podjetje Acegat. Prvi sklep govori o odobritvi proračuna za 1957, kot ga je sestavil upravni svet podjetja, s primanjkljajem milijarde 79 milijonov lir.

Na kratko smo naše bralce seznanili z vsebino letošnjega 'Jadranskega koledarja'. Zeleži bi bilo, da postane ta knjiga priljubljen gost vsake slovenske hiše.

V ponedeljek se je prvič sestala komisija za dodeljevanje ljudskih stanovanj, ki jo sestavlja ljojo sodnik dr. Gargano.

Komisija bo imela že v začetku polne roke dela, ker mora najprej pregledati vse še neručene prošnje za stanovanja.

Obmejni promet v letu 1956

Iz poročila tiskovnega urada komisariata povzemamo nekaj zanimivih podatkov o obmejnem prometu na podlagi v. demskega sporazuma v letu 1956.

Poročilo pravi, da je lansko leto potovalo v obeh smereh z obmejnimi prevoznimi sredstvi skupno 364.041 oseb.

Kar se tiče prometa v decembru imamo naslednje številke: z italijanskimi avtobusi je prišlo na naše področje 4.632 oseb.

Gornji podatki o celoletnem obmejnem prometu kažejo koristnost videmskega sporazuma, bodisi za prebivalce našega področja, kot tudi jugoslovanskega.

Nekaj podatkov tiskovnega urada vladnega komisariata

Pri tem se seveda postavlja vprašanje, da bi se sporazum kar se tiče prehodov še izboljšal predvsem s povečanjem števila mesečnih prehodov.

Kar se tiče prometa v decembru imamo naslednje številke: z italijanskimi avtobusi je prišlo na naše področje 4.632 oseb.

Gornji podatki o celoletnem obmejnem prometu kažejo koristnost videmskega sporazuma, bodisi za prebivalce našega področja, kot tudi jugoslovanskega.

ZA TEDEN DNI

Sobota, 12. - Ernest, Tatjana Nedelja, 13. - Vero nika, Bogomir
Ponedeljek, 14. - Feliks, Srečko Torek, 15. - Maver, Radoslav Sreda, 16. - Marcel, Tomislav (šp.)

Zgodovinski dnevi

15. 1922 se je pričel v Livornu zgodovinski kongres Socialistične stranke Italije.

16. 1888 je umrl v Celovcu narodni buditelj Andrej Einspieler. Rodil se je 13. 11. 1813 v Svežah.

17. 1945 je sovjetska vojska osvobodila Varšavo.

RADIO ODDAJE

SOBOTA: 16. Utrink tehnike - in znanosti - Glasba za naše mlade - Sestanek 3. posiljalke

NEDELJA: 9. Kmetijsko gledališče - Oddaja za našo - 13.30 Glasba po želji - 17. Slovenski zbori - 19.15 like ljubezni - 20.30 B. Mesecina, opera v 4. delu

PONEDELJEK: 19.15 Oskara univerza - 20.30 Orf. Srečka Dražila - 21. Pranje - 22. Slovenske balade - 23. Schubert: Sonata D. 29

TOREK: 13.30 Glasba v ljah - 19.15 Zavarovski večer - 21. Giuseppe Adams: ebe - igra v 3 dejanjih - 21.30 člani Radijskega orkestra - 13.30 Pisanje balončki - Radijska univerza - 21.00 nica tedna - 22.15 De. Noči v španskih vrtovih - CETREK: 19.15 Sola dom 21. Dramatizirana gledališča - 22.15 Schubert: Simfonija 22.15 Schubert: Simfonija

Jutri, 13. t.m. ob 11 v Kinu ob morju zborovanje o integralni prosti coni

Govoril bo obč. svetovalec GIUSEPPE MUSLIN
Prisoten bo poslanec GINO BELTRAME

Vsi priznavajo resnost gospodarskega položaja Trsta zaradi pomanjkanja vladne politike za naše mesto.

prosta cona bi povečala mednarodni tranzitni promet, industrijsko in obrtno proizvodno, potrošno, krajevno trgovino in turizem;

prosta cona ne bi z ukrepi v obrambo obstoječe industrije, škodovala nobeni industriji in ne nobeni stroki delovnih ljudi.

prosta cona bi povečala mestne dohodke in državne davčne dohodke, kar bi nedvomno nadomestilo manjše dohodke zaradi oprave carine;

prosta cona bi postopoma odpravila brezposelnost;

prosta cona bi iz Trsta zopet napravila veliko tržišče za industrijo Češkoslovaške, Madžarske in ostalega dela srednje podonavske Evrope.

Jadranski koledar 1957

Kuhar je napisal 'Novo leto v domačih običajih in starih starah'. Josip Mal: 'Lzlet v staro Ljubljano', ing. Miran Pavlin: 'Umetnost pračloveka' in 'Iz zgodovine železarstva', C. M.: 'O koledarjih starih časov', dr. D. Martelanc: 'Nekaj splošnih pojmov o raku in novotvorbah sploha', 'Kaj je virus', je prevod iz revije 'Life', dalje je spisal dr. Fortunat Mikuletič članek pod naslovom: 'Še nekaj besed o testamentu', Vlado Roje: 'Ko čebele rojijo', Stanko Andolšek: 'Kmetov koledar', Drago Pahor: 'Tabornštvo je vzgojna organizacija'.

Na kratko smo naše bralce seznanili z vsebino letošnjega 'Jadranskega koledarja'. Zeleži bi bilo, da postane ta knjiga priljubljen gost vsake slovenske hiše.

Prvi sestanek komisije za stanovanja

V ponedeljek se je prvič sestala komisija za dodeljevanje ljudskih stanovanj, ki jo sestavlja ljojo sodnik dr. Gargano.

Komisija bo imela že v začetku polne roke dela, ker mora najprej pregledati vse še neručene prošnje za stanovanja.

Konferenca ZKM

V petek 18. januarja ob 20. bo v dvorani Ljudskega doma v ul. Madonna 19 konferenca, ki jo organizira Zveza komunistične mladine.

Proseško kontovelski zbor v Avditoriju

Moški pevski zbor PD Prosek-Kontovel priredi danes, v soboto 12. t. m. ob 21. uri v dvorani Avditorija v Trstu koncert umetnih in narodnih pesmi pod vodstvom Milana Pertota.

TEDENSKE NOVICE

Nesreča na delu
Prejšnji četrtek se je ponesrečil na delu 22-letni Lucijan Zoben iz Mackovoje 69. Z žrjavanja, ki je prenašal jeklene plošče, mu je ena padla na nogo ter mu povzročila kostne poškodbe.

Smrtna nesreča v Tržaškem arzenalu
V Tržaškem arzenalu se je v petek prejšnjega tedna pripetila smrtna nesreča.

Še nesreča na delu
Prejšnji petek je precej debel tram padel na glavo 61-letnemu Brunu Voriču iz Viale

FIOM predložila zahtevo za znižanje delovnega urnika v lvi

- ♦ Predlagan skupen sestanek z ravnateljstvom livarne
♦ Nujna potreba enotne akcije vseh sindikalnih organizacij

Krajna sindikalna organizacija FIOM je predložila ravnateljstvu livarne ILVA zahtevo za znižanje tedenskega delovnega urnika z isto plačo.

stlinici 'Esso Standard' pri Sv. Soboti. Tudi iz tega razloga, poleg razloga, da se je položaj na splošno v vseh tovarnah spremenil, je torej potrebno, da se nov delovni urnik uvede tudi v lvi.

O vprašanju nižjega delovne.

Izvršni odbor FIOM je izrazil prepričanje, da je treba okrog tega konkretnega vprašanja strniti vse delavce omenjene kategorije in da je nujno potrebno voditi akcijo čimbolj enotno in strnjeno.

Blok Fernetič
Odhodi s postaje na trgu Libertà

Ob delavnikih: 7.30, 10.15, 13.10, 15, 18.
Ob praznikih: 7.25, 10.10, 13.10, 15, 18, 20.30.

Blok Pesek
(Odhodi s postaje na trgu Libertà)

Ob delavnikih: 7.45, 13.10, 17.30.
Ob praznikih: 11.30, 17.30.

Kozina - Hernelpe
(Odhodi s postaje na trgu Libertà ob 7. uri, Odhod s Hernelpe ob 9. Vožnje ob sredah in sobotah v vsakem 2. in 4. tednu v mesecu.)

Domjo - Boljunec - Dolina Prebeneg
(Odhodi s postaje Largo Barriera Vecchia)

Ob delavnikih: 6.35, 7.25, 10.20*, 12.05, 13.05*, 16.35, 17.05*, 18.05, 18.35, 19.20, 20.45, 22.35.

Ob praznikih: 9.05, 10.35, 12.35*, 14.35, 16.05, 17.05, 18.15, 19.35, 20.40, 22.05.

Urnik avtobusov

Bazovica - Padriče - Gropada Trebče
(Odhodi s postaje na trgu Libertà in Largo B. Vecchia)

Ob delavnikih: 7.30, 8.15, 9.30, 10.15, 11, 12, 13.10, 14, 15, 16, 16.50, 17.30, 18, 18.50, 19.50, 20.40, 22.40.

Ob praznikih: 7.25, 8.30, 10, 11, 12.30, 13.10, 13.50, 14.30, 15, 15.30, 16, 16.30, 17, 17.30, 18, 18.30, 19, 19.45, 20.30, 22.30, 24.

Blok Fernetič
Odhodi s postaje na trgu Libertà

Ob delavnikih: 7.30, 10.15, 13.10, 15, 18.
Ob praznikih: 7.25, 10, 13.10, 14.30, 18, 20.30.

Blok Pesek
(Odhodi s postaje na trgu Libertà)

Ob delavnikih: 7.45, 13.10, 17.30.
Ob praznikih: 11.30, 17.30.

Kozina - Hernelpe
(Odhodi s postaje na trgu Libertà ob 7. uri, Odhod s Hernelpe ob 9. Vožnje ob sredah in sobotah v vsakem 2. in 4. tednu v mesecu.)

Domjo - Boljunec - Dolina Prebeneg
(Odhodi s postaje Largo Barriera Vecchia)

Ob delavnikih: 6.35, 7.25, 10.20*, 12.05, 13.05*, 16.35, 17.05*, 18.05, 18.35, 19.20, 20.45, 22.35.

Ob praznikih: 9.05, 10.35, 12.35*, 14.35, 16.05, 17.05, 18.15, 19.35, 20.40, 22.05.

Urnik vlakov

ODHODI
3.35 A v Benetke (2. r.); 4.10 A vx Videm (1. in 2. r.); 5.25 A v Videm (1. in 2. r.); 5.32 A na Opèine (2. r.); 6.00 R v Benetke Milan (1. r.); 6.20 D v Benetke - Rim - Turin - Zuerich (1. in 2. r.); 6.30 A v Videm (1. in 2. r.); 6.58 A na Opèine (1. in 2. r.); 7.15 A v Tržič (2. r., samo ob delavnikih); 8.20 DD v Videm - 8.30 DD v Benetke - Rim - Milan - Pariz (1. in 2. r.); 8.48 D na Opèine - Ljubljano (1. in 2. r.); 9.45 A v Videm (1. in 2. r.); 10.10 A v Benetke (1. in 2. r.); 10.15 R v Benetke - Rim (1. in 2. r.); 12.35 R v Benetke - Rim (1. in 2. r.) v Videm (2. r.); 13.30 A v Benetke (2. r.); 13.45 A na Opèine (2. r.); 14.05 DD v Benetke - Rim - Calais - Pariz (1. in 2. r.); 14.25 A v Videm (1. in 2. r.); 14.58 DD na Reko - Ljubljano - Beograd - Istanbul - Atene (1. in 2. r.); 15.55 D v Benetke - Bari - Milan (1. in 2. r.); 16.15 A v Videm (1. in 2. r.); 16.47 A v Benetke (1. in 2. r.); 17.38 A v Videm (2. r.); 17.50 A v Ljubljano (1. in 2. r.); 18.33 A v Portogruaro (1. in 2. r.); 19.07 D v Videm - Trbiž - Dunaj - Muenchen (1. in 2. r.); 19.27 A v Cervinjan (1. in 2. r.); 19.52 A v Videm (2. r.); 20.05 A na Opèine (2. r.); 20.55 DD v Benetke - Milan - Ventimiglio (1. in 2. r.); 21.50 A v Videm (1. in 2. r.); 22.05 DD v Rim (1. in 2. r.); 22.26 DD

Tržaška kvestura javlja, da nekateri se neidentificirani elementi predstavljajo raznim kam javnih lokalov in zbirajo zbirajo telefonsko zahtevajo za nujno obveščanje pošte. Verjetno so to storili z namenom, da zakasnjeno mortelne nujne intervencije agentov kvesture opozarja, da telefonska številka za nujno policije še vedno 223.

Obvestilo kvesture

Tržaška kvestura javlja, da nekateri se neidentificirani elementi predstavljajo raznim kam javnih lokalov in zbirajo zbirajo telefonsko zahtevajo za nujno obveščanje pošte. Verjetno so to storili z namenom, da zakasnjeno mortelne nujne intervencije agentov kvesture opozarja, da telefonska številka za nujno policije še vedno 223.

Povišane tarife na nekaterih avtobusnih progah

Zvedeli smo, da so nekatera avtobusna podjetja povišala ceno voznih listkov na podelskih progah. Med temi je podjetje 'Autovie Carsiche', ki je uvedlo višje tarife na progi Trst - Bazovica - Trebče - Opèine - Fernetič. Cena je pokročila od 105 na 140 lir za zadnji del proge.

Poviški so seveda povzročili splošno neveljavo potnikov, ki je tudi razumljiva. Raznim posivkom na živilih, kurivu itd. se je sedaj pridružilo še povišanje avtobusnih tarif, tako da mora delovni človek vedno in povsod nositi največje breme.

Ljudje se sprašujejo, ali je povišanje upravičeno. Sprašujejo se tudi, kaj dela komisija za določanje cen, ki bi mogla kontrolirati tudi to področje, kot je začela kontrolirati avtobusna podjetja, predno podražijo cene voznih listkov, upoštevati, da gre v danem primeru predvsem za delavce, dijake in hišne gospodinjice, ki morajo v Trst na delo, v šolo ali po družinskih opravkih. Nikakor ne moremo verjeti, da so podjetja zaradi podražitve benecina zasla že v krizo in da morajo s tako naglo pohiteti s povi-

ški. Morda pa hočejo v tem tekrovati z upravnim svetom občinskega podjetja Acegat, ki predlaga novo finančno breme za Tržičane.

Besedilo pesmi bo recital Stane Raztresen, član SNG. Sporedi se dobe v Tržaški knjigarni, ul. Sv. Frančiška 20 od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

petila smrtna nesreča. Na parniku 'Nova Fides', ki ga tam popravljajo, je v spodnjih prostorih delal tiki za ladijskimi stroji 25-letni Corrado Bonazza iz Turjaka. Ker ga ni bilo ob uri kosila na spregled, so ga začeli mrlično iskati in res so ga našli okrog 14. ure v istem prostoru, kjer je delal. Bil pa je že mrtev, kot je ugotovil zdravnik RK, ki je prihital na ladjo v spremstvu protokolarnih organov. Ugotovili so, da so ga zadušili uhajajoči plini.

Poskus samomora
Revdčina in verjetno še bolezen sta v soboto privedli 54-letnega Karla Suličica, bivajočega v prenočišču G. Gozzi do triglanskega koraka. S samomornim namenom si je Suličič porazal zapestja z brivno britvico. Njegovo dejanje so pravočasno opazili nekateri sosa-

novanci, ki so takoj poklicali zdravnika RK. Prepeljali so ga v bolnico z rešilnim avtom RK. Zdravniki pravijo, da bo okreval v nekaj 20 dneh.

Še nesreča na delu
Prejšnji petek je precej debel tram padel na glavo 61-letnemu Brunu Voriču iz Viale

mo pozabiti, da nemški militaristi kujejo revanšistične načrte, pripravljajo sile za nove vojne pustolovščine proti narodu naših dežel in proti narodom Evrope.

Narodi Češkoslovaške so lahko prepričani, da bodo sovjetski narodi vedno njihovi odkritosrečni in zvesti prijatelji.

Če dovolite, tovariši glavni u. rednik, želim voščiti bralcem borbenega lista 'Rude Pravo', delavnic in izkušencem narodom bratske Češkoslovaške, slavni Komunistični partiji ČSR, obilo uspehov v izgradnji njihove socialistične države in nadaljnjem dvigavanju blaginje delovnega ljudstva.

»Bela smrt« jo je pokosila
V nedeljo se je zastрупila s plinom 49-letna Maria Calucci iz ul. Università. Po vsej verjetnosti tokrat ni šlo za samomor, marveč za nesrečo. Ko je prišel njen sestanovalec okrog 11. ure domov, je bila plinška peč ugasnjena, pipa pa odprta, kuhinja je bila v popolnem neredu in prenasličena z gorilnim plinom. Calucci je bila takrat že mrtva. Ker je bil del pohištva prevrnjen je mogoče sklepati, da se je hotela zenska rešiti, ko jo je uhajajoči plin že o-

smamili in pri tem prevrnila p. hišnico, ki se ga je oprjemala, da ne bi padla. Truplo nesrečne ženske so prepeljali v mrtvašnico splošne bolnice.

Težka nesreča z vespo
Z vespo se je v torek zjutraj težko ponesrečil 31-letni mehanik Viktor Mlač iz Strada del Friuli 183. V ulici Baiaumonti je trčil ob tovornik in padel z vso silo z vespe na tla, kjer je obeležal v mlaki krvi. Pri trčenju je odnesel teko resne poškodbe, možganski pretres, zlom čeljusti, zlom dveh zob, globoke rane na čelu in verjetno tudi lobanjske poškodbe. Zdravniki I. kirurškega oddelka so si pridržali vsako prognozo.

Smrtna nesreča na glavni postaji
Na glavni postaji se je v sredo zvečer pripetila strašna nesreča, ki bo ostala za vedno nepojasnjena. Na tiru so našli razmesarjeno truplo neznanca, ki ga je malo prej povozil vlak. Do nesreče je prišlo zaradi goste megle. Neznavec verjetno ni opazil prihajajočega vlaka, kar je bilo zanj usodno.

Iz matičnega urada
V dneh od 1. do 9. januarja se je v tržaški občini rodilo 81 otrok in 1 mrtvorjen, umrlo je 112 oseb, porok je bilo 68.

Intervju tov. Hruščeva

bilo prekaljeno, kot jeklo, v letih vojne proti nemškemu fašizmu in v povojni dobi ter je postalo neminljivo.

Na čem sloni to prijateljstvo? Na skupnih življenjskih interesih narodov naših dveh dežel, na idejah in skupnih ciljih borbe za socializem in komunizem, za mir v vsem svetu, za srečo narodov, na globokem medsebojnem spoštovanju in medsebojnem globokem zaupanju. Sloni na visokih načelih proletarskega internacionalizma in predstavlja vzgled odnosov novega tipa med socialističnimi državami.

Krepitev prijateljstva in brat-

Slovensko narodno gledališče za Tržaško ozemlje
V soboto 12. januarja ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah
V nedeljo 13. januarja ob 16.30 v združni dvorani na Kontovelu
V torek 15. januarja ob 20.30 v kinodvorani v Jednju
Valentin Katalov: KVADRATURA KROGA veseloigra v 3 dejanjih